

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies n. 142/2021 van 10 september 2021

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van wet houdende diverse fiscale bepalingen – artikelen A3, A4, B1 en C3 (CO-A-2021-144)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en mevrouw Alexandra Jaspar en heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Vincent Van Peteghem, Vice-eersteminister en Minister van Financiën, bevoegd voor de Coördinatie van de fraudebestrijdingontvangen, op 02/07/2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

brengt op 10 september 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 02/07/2021 verzocht de heer Vincent Van Peteghen, Vice-eersteminister en Minister van Financiën, bevoegd voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, (hierna: de Aanvrager) het advies van de Autoriteit met betrekking tot een voorontwerp van wet *houdende diverse fiscale bepalingen* (artikelen A3, A4, B1 en C3) (hierna: het ontwerp).
2. De artikelen A3 en A4 van het ontwerp wijzigen respectievelijk de artikelen 201/9/2 en 201/9/3 van het Wetboek diverse rechten en taksen (hierna: WDRT). De wijziging heeft tot doel de koning te machtigen om voor te schrijven dat in de aangiften van de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen melding moet worden gedaan van het identificatienummer in het Rijksregister (hierna: rijksregisternummer) of van het identificatienummer in het bisregister (hierna: bisnummer) dat is toegekend bij toepassing van artikel 4, §2 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (hierna: de wet van 15 januari 1990).
3. Artikel B1 van het ontwerp wijzigt artikel 103 van het Wetboek der successierechten (hierna: *W. Succ.*). De wijziging heeft tot doel de koning te machtigen om voor te schrijven dat bepaalde door beroepsverzekeraars te verschaffen inlichtingen op elektronische wijze moeten worden overgemaakt aan de daartoe bevoegde ambtenaren. Eenzelfde verplichting werd reeds opgelegd in hoofde van bepaalde derden – voornamelijk banken en verzekeringsinstellingen – door de wet van 21 december 2013 *houdende diverse fiscale en financiële bepalingen*, uitgevoerd bij het koninklijk besluit van 22 juli 2019 *betreffende de elektronische verzending van de berichten en lijsten bedoeld in de artikelen 96 en 97 van het Wetboek der successierechten, houdende nadere regels betreffende die kennisgeving en houdende wijziging van artikel 7 van het koninklijk besluit van 31 maart 1936 houdende algemeen reglement van de successierechten* en het ministerieel besluit van 23 juli 2019 *houdende vaststelling van de nadere regels betreffende de elektronische verzending van de in de artikelen 96 en 97 van het Wetboek der successierechten bedoelde kennisgevingen en lijsten*.¹ Daarnaast bepaalt het ontworpen artikel 103 *W. Succ.* voortaan dat de beroepsverzekeraars, wanneer zij daartoe gemachtigd zijn, tevens het rijksregisternummer van de overledene en van zijn echtgenoot of het bis-nummer, dat hun is toegekend bij toepassing van artikel 4, §2 van de wet van 15 januari 1990, dienen over te maken aan de daartoe bevoegde ambtenaar bij de kennisgeving van het bestaan van een bepaald verzekeringscontract zoals bedoeld in artikel 46 *W. Succ.* dat werd afgesloten tussen de overledene en de beroepsverzekeraar.

¹ Zie met betrekking tot dit koninklijk besluit en ministerieel besluit het advies nr. 125/2019 van de Autoriteit, te raadplegen via de volgende link: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-125-2019.pdf>.

4. Artikel C3 van het ontwerp wijzigt artikel 35 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (hierna: W. Reg.). De wijziging heeft tot doel rekening te houden met de situatie waarin de belastingschuldige geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft. Om te vermijden dat de latere procedure van inning en invordering van de rechten (en/of boeten) zou worden verlamd wanneer de schuldenaar van de rechten (en/of boeten) geen gekende woonplaats heeft in België of in het buitenland, en om onnodige gerechtsdeurwaarderskosten te vermijden, wordt het betalingsbericht in dat geval gezonden aan de procureur des konings te Brussel. Een dergelijke mogelijkheid voor de administratie om bij gebreke van een gekend adres van de belastingschuldige een akte te verzenden aan de procureur des konings bestaat reeds in fiscale zaken (in die zin wijst de aanvrager op artikel 13, §2, tweede lid van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en artikel 85, §1, derde lid van het Wetboek van de belasting op de toegevoegde waarde).

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Wijziging Wetboek diverse rechten en taksen

5. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Voor zover de Autoriteit kan beoordelen zijn de verwerkingen welke uit hoofde van FOD Financiën worden gedaan, gestoeld op artikel 6.1.e) AVG, waarbij de verwerking noodzakelijk wordt geacht voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk het verzekeren van de identificatie van de belastingplichtige en van de correcte vaststelling en heffing van de belastingen².
6. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang moet overeenkomstig artikel 6.3. van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 *Grondwet* noodzakelijk dat de wezenlijke elementen van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm wordt vastgesteld.
7. Zoals hierboven reeds toegelicht bestaat het doel van de aangifte in de zin van de artikelen 201/9/2 en 201/9/3 WDRT erin een juiste identificatie van de belastingplichtige en de correcte vaststelling en heffing van de belastingen te garanderen. De Autoriteit is van oordeel dat het een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde is in de zin van artikel 5.1.b) AVG.

² En meer bepaald de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen. Zie immers het opschrift van Titel X, Boek II WDRT.

8. Inzake de proportionaliteit van de verwerking stelt de Autoriteit vast dat het de taak is van de Koning om de nadere regels van de aangifte vast te stellen. De artikelen A3 en A4 van het ontwerp voegen daaraan toe dat de koning tevens kan bepalen "*dat de aangifte melding maakt van het identificatienummer in het Rijksregister of van het identificatienummer in het bisregister dat is toegekend bij toepassing van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.*"

9. De Autoriteit benadrukt dat het Rijksregisternummer alleen mag worden gebruikt/verwerkt onder de voorwaarden zoals bepaald in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna: de wet van 8 augustus 1983). In die zin neemt de Autoriteit er akte van dat de artikelen A3 en A4 voorzien in een formele wettelijke machtiging voor dit gebruikt.

10. Betreffende de wenselijkheid van het gebruik van het rijksregisternummer, dan wel bis-nummer, in deze context is de Autoriteit van oordeel dat het een gepast middel is om de juiste identificatie van de belastingplichtige te bewerkstelligen. Desalniettemin wijst de Autoriteit op de verplichting overeenkomstig artikel 23 WOG om het koninklijk besluit dat desgevallend uitvoering geeft aan deze bepalingen tevens ter advies voor te leggen aan de Autoriteit.

11. Overeenkomstig artikel 2 van de wet 3 augustus 2012 *houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten* (hierna: de wet van 3 augustus 2012) is de FOD Financiën verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4.7. AVG. De Autoriteit neemt er akte van.

12. Artikel 11, §1, derde lid van de voornoemde wet van 3 augustus 2012³ bepaalt dat de door de FOD Financiën verwerkte persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechterlijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de beperking van de rechten van de betrokkene bedoeld in het eerste lid van hetzelfde artikel niet mag overschrijden. De Autoriteit neemt er akte van.

³ Zie tevens de gelijkaardige bepalingen in artikel 11/1, 11/2 en 11/3 van de wet van 3 augustus 2012.

b. Wijziging van het Wetboek der successierechten

13. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. De beroepsverzekeraars die het bericht zoals bedoeld in artikel 103 W. Succ toesturen aan de daartoe aangewezen ambtenaar van de FOD Financiën, verwerken persoonsgegevens. Die verwerkingen zijn gestoeld op artikel 6.1.c) van de AVG, namelijk de wettelijke verplichting, voor wat betreft gegevens die ze verzamelen met het oog op het invullen en verzenden van dat bericht.
14. Voor zover de Autoriteit kan beoordelen zijn de verwerkingen welke uit hoofde van FOD Financiën worden gedaan in dat kader, gestoeld op artikel 6.1.e) AVG, waarbij de verwerking noodzakelijk wordt geacht voor de vervulling van een taak van algemeen belang.
15. Zoals reeds toegelicht in randnummer 6 moet de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting en voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang, overeenkomstig artikel 6.3. van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 *Grondwet* noodzakelijk dat de wezenlijke elementen van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm worden vastgesteld.
16. Hoofdstuk XI W. Succ heeft als titel "*Aan derden opgelegde verplichtingen ten einde de juiste heffing der ingevolge het overlijden van rijksinwoners verschuldigde successierechten te verzekeren.*"
17. Uit deze titel blijkt dat het doel van de aangifte erin bestaat het mogelijk maken van een juiste heffing van de belastingen. Deze belastinggelden komen vervolgens ten bate van de schatkist. Het is een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde in de zin van artikel 5.1.b) AVG.
18. Aangaande de proportionaliteit van de geviseerde verwerking stelt de Autoriteit vast dat het ontworpen artikel 103 W. Succ. bepaalt welke gegevens in het bericht opgenomen moeten worden. Het betreft: "*de naam of firma en domicilie van de verzekeraar; de Rijksregisternummers van de overledene en van zijn echtgenoot of het identificatienummer in het bisregister, dat hun is toegekend bij toepassing van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, wanneer zij gemachtigd zijn dat nummer te gebruiken; bij gebreke van die nummers, de naam, voornamen en de woonplaats van de verzekerde; de datum van overlijden van de verzekerde of van zijn echtgenoot; de datum, nummer en duur van de van kracht zijnde polis of polissen en de waarde waarvoor de voorwerpen*

verzekerd zijn; en, in geval van meerdere verzekeraars, op nauwkeurige wijze, de verscheidene medeverzekeraars."

19. Inzake het gebruik van het rijksregisternummer stelt de Autoriteit vast dat artikel B1 van het ontwerp voorziet in een formele wettelijke machtiging voor dit gebruikt in de zin van artikel 8, §1 van de wet van 8 augustus 1983⁴.
20. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat de door de wet en het ontwerp gespecificeerde persoonsgegevens toereikend en ter zake dienend zijn voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt en als zodanig geen aanleiding geven tot bijzondere opmerkingen. Desalniettemin wijst de Autoriteit op de verplichting overeenkomstig artikel 23 WOG om het koninklijk besluit dat desgevallend uitvoering geeft aan deze bepalingen tevens ter advies voor te leggen aan de Autoriteit.
21. Voor wat betreft de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke en de vaststelling van een maximale bewaartermijn verwijst de Autoriteit naar respectievelijk de randnummers 11 en 12 van dit advies.

c. Wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

22. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Voor zover de Autoriteit kan beoordelen zijn de verwerkingen welke uit hoofde van FOD Financiën worden gedaan, gestoeld op artikel 6.1.e) AVG, waarbij de verwerking noodzakelijk wordt geacht voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk de correcte heffing van een belasting genaamd registratierecht⁵.
23. Artikel 35 W. Reg. specificeert op welke entiteiten de verplichting berust tot aanbidding ter registratie van akten of verklaringen en tot betaling van de desbetreffende rechten en gebeurlijk de geldboeten, waarvan de vorderbaarheid uit de bewuste akten of verklaringen blijkt. Artikel C3 van het ontwerp vult het desbetreffende artikel aan met een vijfde lid dat luidt als volgt: *"Wanneer de schuldenaar van de rechten en, in voorkomend geval, van de boeten geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft, wordt het bericht aan de procureur des Konings te Brussel verzonden."*

⁴ In deze context moet er ook gewezen worden op de artikelen 96 en 97 W. Succ. die reeds voorzien in een dergelijk gebruik van het rijksregister- of bis-nummer. De uitvoeringsakten van deze artikelen maakten reeds het voorwerp uit van een advies van de Autoriteit (advies nr. 125/2019).

⁵ Zie artikel 1 W. Reg.

24. De Autoriteit is van oordeel dat deze toevoeging niet indruist tegen de doeleinden van de onderhavige verwerking, met name de efficiënte invordering van de registratierechten en, in voorkomend geval, de geldboeten, temeer daar een dergelijke mogelijkheid voor de administratie reeds bestaat in fiscale zaken⁶.
25. Betreffende de proportionaliteit van de verwerking stelt de Autoriteit vast dat de wijzigingen overeenkomstig artikel C3 van het ontwerp geen invloed hebben op de categorieën van persoonsgegevens die worden verwerkt. De Autoriteit neemt akte ervan.
26. Voor wat betreft de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke en de vaststelling van een maximale bewaartermijn verwijst de Autoriteit naar respectievelijk de randnummers 11 en 12 van dit advies.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit**

is van oordeel dat het ontwerp geen aanleiding geeft tot bijzondere opmerkingen aangaande de verwerking van persoonsgegevens.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur

⁶ Zie de toelichting onder randnummer 4.